

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр,
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

Абдаллах Іслама

на тему: «Використання сучасних цифрових технологій у маркетингових стратегіях
фармацевтичних компаній»

Актуальність теми. Тема кваліфікаційної роботи «Використання сучасних цифрових технологій у маркетингових стратегіях фармацевтичних компаній» є особливо актуальною в умовах трансформації системи охорони здоров'я та зростаючої ролі цифровізації у сфері фармацевтичного бізнесу. В умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства традиційні методи маркетингу поступово втрачають ефективність, натомість на перший план виходять цифрові інструменти, які дозволяють забезпечити більш цільове, персоналізоване та інтерактивне спілкування з кінцевими споживачами, лікарями та партнерами. Фармацевтична галузь має свої специфічні особливості — жорстке регулювання, висока соціальна відповідальність, складність продукту, а також обмеження у прямій рекламі препаратів. У такому контексті використання цифрових технологій — таких як Big Data, аналітика, соціальні мережі, мобільні додатки, платформи електронного навчання для медичних фахівців, CRM-системи та автоматизація маркетингових процесів — стає не лише інноваційним підходом, а й необхідною умовою збереження конкурентоспроможності. Отже, дослідження питання використання сучасних цифрових технологій у маркетингових стратегіях фармацевтичних компаній дозволило виявити ефективні підходи до побудови комунікацій і підвищення лояльності споживачів та оптимізації бізнес-процесів у галузі охорони здоров'я.

Оцінка рівня роботи. Ступінь розкриття теми. Достовірність наведеної в роботі інформації, правдивість фактичних даних.

Магістерська робота відзначається належним рівнем професійної підготовки здобувача. Автор продемонстрував здатність до самостійного аналізу, узагальнення інформації та формування власних висновків. Аналіз літературних джерел є ґрунтовним з досліджуваного питання, проте в окремих розділах деякі завдання дослідження потребують уточнення та обґрунтування. В роботі розкрито особливості цифрових технологій, роль цифровізації у розвитку маркетингових підходів у фармацевтичних компаніях. Важливою складовою роботи є детальне вивчення цифрової маркетингової стратегії, яка допомагає фармацевтичним компаніям грамотно вибудувати свою онлайн-присутність та надання прикладів цифрової трансформації та її впливу на діяльність компаній (Teva, GSK, Pfizer). Представлені в роботі дані відзначаються достовірністю та підтверджені посиланнями на перевірені й авторитетні джерела. Обмежене використання методів статистичного аналізу не дозволило в повній мірі проаналізувати дані про ефективність цифрових технологій у маркетингових кампаніях фармацевтичних компаній.

Пропозиції автора з теми дослідження. Автором на підставі огляду літературних джерел зроблені пропозиції щодо впливу цифровізації на маркетингові підходи у фармацевтиці. Відзначено, що компанії отримали можливість не просто рекламувати ліки, а будувати довіру через контент, працювати точково з лікарями й пацієнтами, використовуючи персоналізований підхід, а такі інструменти як соцмережі, онлайн-платформи, Big Data та автоматизація допомагають не лише в маркетингу, а й у виробництві, логістиці й навіть у дослідженнях.

Практична цінність висновків, рекомендацій та їх обґрунтованість.

Отримані в дослідженні результати мають практичну цінність для фармацевтичних компаній, оскільки сприяють підвищенню ефективності маркетингових кампаній і вдосконаленню взаємодії з цільовою аудиторією. Запропоновані підходи до впровадження цифрових технологій у маркетингові стратегії дозволяють підсилити конкурентні переваги компаній. Крім того, дослідження відкриває нові можливості для розвитку

фармацевтичного маркетингу в умовах цифрової трансформації, допомагаючи компаніям ефективно адаптуватися до сучасних тенденцій. Висновки та рекомендації не повністю обґрунтовані, оскільки в роботі недостатньо розвинена аналітична складова. Робота справляє загалом позитивне враження. Оформлення відповідає встановленим вимогам. Виклад матеріалу є зрозумілим, з дотриманням основних ознак наукового стилю. Автор демонструє достатній рівень мовної грамотності. Робота має чітку структуру, виклад матеріалу послідовний і базується на сучасних наукових джерелах.

Недоліки роботи.

1. У розділі 2 «Аналіз цифрових технологій у фармацевтичному секторі» обмежено використано методи статистичного аналізу, не обрано для аналізу конкретні фармацевтичні компанії, що ускладнює можливість об'єктивної оцінки ефективності впровадження цифрових технологій у практичну діяльність галузі та знижує прикладну цінність відповідного розділу.
2. У розділі 3 «Цифровий маркетинг у фармацевтичному секторі» не надано чітких рекомендацій щодо впровадження цифрових технологій. Відсутність конкретного аналізу на прикладах з діяльності фармацевтичних компаній обмежило аналітичний розгляд і не дозволило достатньо обґрунтовано зробити висновки та рекомендації.

Переваги роботи.

1. Тема кваліфікаційної роботи є актуальною й становить практичну значущість з точки зору впровадження в діяльність фармацевтичних компаній.
2. Ґрунтовне та детальне опрацювання різноманітних джерел інформації
3. Детально представлені приклади цифрової трансформації та її впливу на діяльність фармацевтичних компаній та бар'єри впровадження цифрових технологій у фармацевтичний сектор.
4. Робота вирізняється належним рівнем мовної культури.
5. Представлені в роботі дані відзначаються достовірністю та підтверджені посиланнями на перевірені й авторитетні джерела.
6. Роботу оформлено згідно з прийнятими вимогами до кваліфікаційних досліджень.

Кваліфікаційна робота ступеня вищої освіти магістр, спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» Абдаллах Іслама на тему: «Використання сучасних цифрових технологій у маркетингових стратегіях фармацевтичних компаній» свідчить про достатній рівень теоретичної підготовки та навичок дослідницької діяльності, відповідає всім вимогам, що пред'являються до кваліфікаційних робіт магістра за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація, рекомендується до захисту та дозволяє оцінити її позитивно.

Рецензент :
доц., к. н. з держ. упр.

Вікторія Кий-Кокарева

10 червня 2025 року

